

TALOUSARVIOALOITE 1172/2002 vp

Määrärahan osoittaminen opintorahan budjettiperusteiseen korottamiseen ja vanhempien luona asuvien opiskelijoiden ikärajan poistamiseen

Eduskunnalle

Opiskelijoiden pääasiallinen toimeentulo syntyy opintorahasta ja asumislisästä. Molempien etuuksien reaalitaso on pudonnut, eivätkä ne nykyisellään riitä kattamaan enää opiskelijoiden välttämättömiä menoja.

Nykyinen opintotukijärjestelmä on ollut käytössä tasan kymmenen vuotta. Uudistuessaan viime vuosikymmenen alussa opintotukijärjestelmä paransi opiskelun taloudellisia edellytyksiä. Opintotuen reaalitaso on kuitenkin tämän jälkeen laskenut leikkausten ja inflaation vaikutuksesta. Esim. opintorahan ostovoima on pienentynyt vuodesta 1995 sen leikkaamisen jälkeen noin 12 %. Tämän vuoksi yhä useampi opiskelija joutuu käymään työssä rahoittaakseen opintojaan, mikä yleensä hidastaa opintojen etenemistä. Nämä opintotuen reaalitason pudotukset ovat vaikeuttaneet erityisesti niiden opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia, joiden vanhemmilla ei ole mahdollisuutta tukea lastensa opiskelua taloudellisesti. Näin näiden opintososiaalisten etuuksien pieneneminen vaikuttaa opintomahdollisuuksia epätasa-arvoistavasti, vaikka opintotukijärjestelmän eräänä perustarkoituksena on taata kaikille mahdollisuus opiskelemiseen omasta tai vanhempien varallisuudesta riippumatta.

Opintotuen korottamisen ohella on myös poistettava vanhempiensa luona asuvien opiskelijoiden ikäraja opintotuen määrän perusteena. Näin myös nuoremmilla vanhempiensa luona asuvilla opiskelijoilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet opiskella vanhempien tulotasosta tai omista työmahdollisuuksistaan riippumatta. Nyky-yhteiskunnassa alle 20-vuotiaankin oletetaan hankkivan itsenäisesti ainakin osan toimeentulostaan, ja nykyisen lain ikäraja saattaa vaikuttaa joidenkin vanhempiensa luona asuvien nuorten opiskelijoiden opiskelupäätökseen. Näin erityisesti siinä tapauksessa, että vanhemmilla ei ole mahdollisuuksia kustantaa nuorensa opintokustannuksia, vaan pienituloisten vanhempien nuori hakeutuu työelämään herkemmin.

Edellä olevan perusteella ehdotan kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 58 000 000 euroa opintorahan budjettiperusteiseen korottamiseen ja vanhempien luona asuvien opiskelijoiden ikärajan poistamiseen opintotuen määrään vaikuttavana tekijänä.

TAA 1172/2002 vp — Leena Rauhala /kd

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Leena Rauhala /kd